

Διάλεξη 3^η

Κυριάκος Κυριαζόπουλος,
Επίκουρος Καθηγητής
Τμήμα Νομικής ΑΠΘ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Περιεχόμενα ενότητας

1. Θεμελιώδης συμφωνία μεταξύ Αγίας Έδρας και κράτους του Ισραήλ του 1993(άρθρα 4 έως 11).

Σκοποί ενότητας

1. Μελέτη των άρθρων 4 έως 11 της Θεμελιώδους συμφωνίας μεταξύ Αγίας Έδρας και κράτους του Ισραήλ του 1993.

Άρθρο 4

Παράγραφοι:

1. Το κράτος του Ισραήλ επιβεβαιώνει τη συνεχιζόμενη δέσμευσή του στη διατήρηση και το σεβασμό του status quo στους χριστιανικούς αγίους τόπους στους οποίους αυτή η δέσμευση εφαρμόζεται και στα αντίστοιχα δικαιώματα των χριστιανικών κοινοτήτων εκεί. Η Αγία Έδρα επιβεβαιώνει την συνεχιζόμενη δέσμευση της καθολικής εκκλησίας στο σεβασμό του παραπάνω status quo και των εν λόγω δικαιωμάτων.
2. Η παραπάνω διάταξη θα εφαρμόζεται ανεξάρτητα από μια ερμηνεία contra legem οποιουδήποτε άρθρου στη θεμελιώδη συμφωνία.

Άρθρο 4 (2)

3. Το κράτος του Ισραήλ συμφωνεί με την Αγία Έδρα για την υποχρέωση συνεχούς σεβασμού και προστασίας του δέοντος χαρακτήρα των καθολικών ιερών χώρων όπως ναών, μονών, θρησκευτικών κοινοτήτων, κοιμητηρίων και παρομοίων.
4. Το κράτος του Ισραήλ συμφωνεί με την Αγία Έδρα για τη συνεχή εγγύηση της ελευθερίας της καθολικής λατρείας.

Σχολιασμός του άρθρου 4

Παράγραφοι:

1. Περιέχεται η δέσμευση του κράτους του Ισραήλ για τη διατήρηση και το σεβασμό του status quo των χριστιανικών ιερών χώρων και των αντίστοιχων δικαιωμάτων των χριστιανικών κοινοτήτων.
 - Παρατηρούμε ότι η δέσμευση ενώ περιέχεται σ' αυτή τη διεθνή διμερή συμφωνία, η οποία αφορά την καθολική εκκλησία, εντούτοις η Αγία Έδρα κατορθώνει να επεκτείνει τη δέσμευση αυτή της διατήρησης και του σεβασμού του status quo των χριστιανικών ιερών χώρων για όλες τις χριστιανικές κοινότητες περιλαμβανομένης και της ορθόδοξης (ορθόδοξο πατριαρχείο Ιεροσολύμων).
 - Η Αγία Έδρα δεσμεύεται επίσης διαρκώς για το σεβασμό του ίδιου status quo και των αντίστοιχων δικαιωμάτων των χριστιανικών κοινοτήτων στους αγίους χώρους.

Σχολιασμός του άρθρου 4 (2)

Αυτή η διεθνής διάταξη είναι ιδιαιτέρως σημαντική για το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων της Ορθόδοξης Εκκλησίας διότι και το κράτος του Ισραήλ και η Αγία Έδρα αναγνωρίζουν το status quo και τα αντίστοιχα δικαιώματα των χριστιανικών κοινοτήτων, επομένως αναγνωρίζουν το status quo και του ορθόδοξου Πατριαρχείου Ιεροσολύμων και των αντίστοιχων δικαιωμάτων του στους αγίους χώρους.

Σχολιασμός άρθρου 4 (3)

3. Το κράτος του Ισραήλ συμφωνεί με την Αγία Έδρα για την υποχρέωση του συνεχούς σεβασμού και της προστασίας των καθολικών ιερών χώρων.
 - Εδώ επανέρχεται η συμφωνία στους καθολικούς ιερούς χώρους, και συμφωνείται μεταξύ των δύο πλευρών ο σεβασμός και η προστασία του ιερού χαρακτήρα των καθολικών ιερών χώρων (αναφέρονται ενδεικτικά ναοί, μονές, μοναχικές κοινότητες)
4. Περιέχεται η συμφωνία για τη συνεχή εγγύηση της ελευθερίας της καθολικής λατρείας.
 - Αυτό δεν θα ήταν εντελώς απαραίτητο, αν και καλό είναι να υπάρχει, δεδομένου ότι το Ισραήλ δεσμεύεται από τις διεθνείς συμβάσεις και διακηρύξεις τις οποίες έχει υπογράψει για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ειδικότερα των θρησκευτικών, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται και η ελευθερία της λατρείας και ειδικότερα της καθολικής.

Άρθρο 5

Παράγραφοι:

1. Η Αγία Έδρα και το κράτος του Ισραήλ αναγνωρίζουν ότι και οι δύο έχουν συμφέρον στο να ευνοούν τα χριστιανικά προσκυνήματα στην Αγία Γη. Οποτεδήποτε ανακύπτει η ανάγκη συντονισμού οι αρμόδιες υπηρεσίες της εκκλησίας και του κράτους θα διαβουλεύονται και θα συνεργάζονται όπως απαιτείται.
2. Το κράτος του Ισραήλ και η Αγία Έδρα εκφράζουν την ελπίδα όπως τα εν λόγω προσκυνήματα παρέχουν μια ευκαιρία για καλύτερη κατανόηση μεταξύ των προσκυνητών και του λαού και των θρησκευμάτων στο Ισραήλ.

Σχολιασμός του άρθρου 5

Παράγραφοι:

1. Τα δύο υψηλά συμβαλλόμενα μέρη αναγνωρίζουν το κοινό τους συμφέρον στο να ευνοούν τα χριστιανικά προσκυνήματα στην Αγία Γη. Προς αυτό το σκοπό συμφωνούν επίσης, όταν υπάρχει ανάγκη συντονισμού μεταξύ τους, να υπάρχει διαβούλευση και συνεργασία μεταξύ των αντίστοιχων υπηρεσιών της καθολικής εκκλησίας και του κράτους του Ισραήλ.
2. Εκφράζεται η επιθυμία μεταξύ των υψηλών συμβαλλόμενων μερών τα χριστιανικά προσκυνήματα στην Αγία Γη να δίνουν μια ευκαιρία καλύτερης κατανόησης μεταξύ των προσκυνητών και του λαού και των θρησκευμάτων στο κράτος του Ισραήλ.

Σχολιασμός του άρθρου 5 (2)

Πρέπει να παρατηρηθεί ότι στο α. 5 , § 1,2 δεν γίνεται λόγος μόνο για καθολικά προσκυνήματα, για καθολικούς προσκυνητές στην Αγία Γη, αλλά αυτή η διεθνής συμφωνία καλύπτει γενικώς όλα τα χριστιανικά προσκυνήματα στην Αγία Γη, οποιωνδήποτε χριστιανικών δογμάτων.

Άρθρο 6

Η Αγία Έδρα και το κράτος του Ισραήλ από κοινού επαναβεβαιώνουν το δικαίωμα της καθολικής εκκλησίας να ιδρύει, να διατηρεί και να διευθύνει σχολεία και οργανισμούς μελέτης, εκπαιδευτικά ιδρύματα όλων των επιπέδων. Αυτό το δικαίωμα πρέπει να ασκείται σε αρμονία με τις αρμοδιότητες του κράτους στον τομέα της εκπαίδευσης.

Σχολιασμός του άρθρου 6

Περιλαμβάνεται το δικαίωμα της καθολικής εκκλησίας να ιδρύει, να διατηρεί και να διευθύνει σχολεία και εκπαιδευτικά ιδρύματα όλων των επιπέδων (προσχολικής εκπαίδευσης, στοιχειώδους, μέσης, ανωτάτης) και όχι μόνο θρησκευτικά, δηλαδή για τη διδασκαλία της καθολικής θρησκείας, αλλά σχολεία και εκπαιδευτικά ιδρύματα κάθε είδους κι όλων των επιπέδων.

- υπό την επιφύλαξη ότι η Αγία Έδρα αναλαμβάνει την υποχρέωση, η καθολική εκκλησία να τα ιδρύει, να τα διατηρεί και να τα διευθύνει σύμφωνα με τις αρμοδιότητες του κράτους του Ισραήλ στον τομέα της εκπαίδευσης.

Άρθρο 7

Η Αγία Έδρα και το κράτος του Ισραήλ αναγνωρίζουν ένα κοινό συμφέρον στην προαγωγή και την ενθάρρυνση των πολιτιστικών ανταλλαγών μεταξύ καθολικών οργανισμών παγκοσμίως και εκπαιδευτικών, πολιτιστικών κι ερευνητικών οργανισμών στο Ισραήλ και στη διευκόλυνση της πρόσβασης σε χειρόγραφα, ιστορικά έγγραφα και παρόμοια αρχειακά υλικά σε συμφωνία με τους εφαρμοστέους νόμους και κανονιστικές πράξεις του κράτους του Ισραήλ ή της Αγίας Έδρας.

Σχολιασμός του άρθρου 7

Αναγνωρίζεται το κοινό συμφέρον και των δύο υψηλά συμβαλλόμενων μερών

1. να προάγουν και να ενθαρρύνουν την πολιτιστική συνεργασία αφενός μεν μεταξύ καθολικών οργανισμών παγκοσμίως αφετέρου δε μεταξύ εκπαιδευτικών, πολιτιστικών κι ερευνητικών οργανισμών στο Ισραήλ .
2. να διευκολύνουν την πρόσβαση σε χειρόγραφα, ιστορικά έγγραφα και παρόμοια αρχειακά υλικά
 - υπό την προϋπόθεση ότι θα εφαρμόζονται οι προβλεπόμενοι νόμοι και κανονιστικές πράξεις του κράτους του Ισραήλ ή της Αγίας Έδρας.

Άρθρο 8

Το κράτος του Ισραήλ αναγνωρίζει ότι το δικαίωμα της καθολικής εκκλησίας στην ελευθερία έκφρασης κατά την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων της ασκείται επίσης μέσω των ιδιόκτητων εκκλησιαστικών μέσων ενημέρωσης. Αυτό το δικαίωμα πρέπει να ασκείται σύμφωνα με τις αρμοδιότητες του κράτους στον τομέα των ΜΜΕ.

Σχολιασμός του άρθρου 8

- Υπονοείται, όπως προβλέπεται απ' το σύνταγμα του Ισραήλ καθώς και από τις διεθνείς συμβάσεις που το ίδιο έχει υπογράψει και τις υποχρεώσεις που έχει αναλάβει, ότι η καθολική εκκλησία έχει δικαίωμα στην ελευθερία της έκφρασης (δεν είναι αυτός ο σκοπός αυτού του άρθρου).
- Ο σκοπός αυτού του άρθρου είναι να αναγνωρίσει ότι το δικαίωμα στην ελευθερία της έκφρασης της καθολικής εκκλησίας κατά την διεξαγωγή και την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων της, θα ασκείται επιπλέον και μέσω των ιδιόκτητων ΜΜΕ της καθολικής εκκλησίας.
 - Με την επιφύλαξη ότι η άσκηση αυτού του δικαιώματος θα γίνεται σύμφωνα με τις αρμοδιότητες του κράτους στον τομέα των ΜΜΕ

Άρθρο 9

Η Αγία Έδρα και το κράτος του Ισραήλ επιβεβαιώνουν από κοινού το δικαίωμα της καθολικής εκκλησίας να αναπτύσσει τις φιλανθρωπικές δραστηριότητές της μέσω των δικών της οργανισμών για τη φροντίδα της υγείας και την κοινωνική πρόνοια. Αυτό το δικαίωμα της πρέπει να ασκείται σύμφωνα με τις αρμοδιότητες του κράτους σ' αυτόν τον τομέα.

Σχολιασμός άρθρου 9

1. Υπονοείται το δικαίωμά της να αναπτύσσει φιλανθρωπικές δραστηριότητες.
2. Αναγνωρίζεται το δικαίωμά της, αυτές οι φιλανθρωπικές δραστηριότητες να αναπτύσσονται θεσμικά, μέσω των δικών της οργανισμών για την φροντίδα της υγείας και την κοινωνική πρόνοια (γηροκομεία).
 - Με την επιφύλαξη ότι αυτό το δικαίωμα θα ασκείται σύμφωνα με τις αρμοδιότητες του κράτους σ' αυτό τον τομέα.

Άρθρο 10

Παράγραφοι:

1. Η Αγία Έδρα και το κράτος του Ισραήλ από κοινού επιβεβαιώνουν το δικαίωμα της καθολικής εκκλησίας στην περιουσία.

Άρθρο 10 (2)

2. Χωρίς παραβίαση των δικαιωμάτων στα οποία στηρίζονται τα μέρη
 - i. Η Αγία Έδρα και το κράτος του Ισραήλ θα διαπραγματευτούν με καλή πίστη μία συνολική συμφωνία που να περιέχει λύσεις αποδεκτές και στα δύο μέρη για ασαφή, αρρύθμιστα και αμφισβητούμενα ζητήματα που αφορούν την περιουσία, τα οικονομικά και δημοσιονομικά ζητήματα που σχετίζονται με την καθολική εκκλησία γενικά και με συγκεκριμένες καθολικές κοινότητες ή οργανισμούς.
 - ii. Για το σκοπό διεξαγωγής αυτών των διαπραγματεύσεων, η μόνιμη διμερής επιτροπή εργασίας θα διορίσει μία ή περισσότερες διμερείς υποεπιτροπές ειδικών για να μελετήσουν τα ζητήματα και να υποβάλλουν προτάσεις.
 - iii. Τα μέρη σκοπεύουν να αρχίσουν αυτές τις διαπραγματεύσεις μέσα σε τρεις μήνες από την έναρξης ισχύος αυτής της Θεμελιώδους Συμφωνίας και αποβλέπουν να επιτύχουν συμφωνία μέσα σε δύο χρόνια από την έναρξη των διαπραγματεύσεων.
 - iv. Κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτών των διαπραγματεύσεων θα αποφεύγονται δράσεις ασυμβίβαστες με αυτές τις δεσμεύσεις.

Σχολιασμός άρθρου 10

Παράγραφοι:

1. Αναγνωρίζεται το δικαίωμα της καθολικής εκκλησίας στην περιουσία στην έννομη τάξη του Ισραήλ.
2.
 - i. Υπάρχει μια αναφορά σε μια διαπραγμάτευση με καλή πίστη μεταξύ των δύο υψηλά συμβαλλόμενων μερών για να επιτύχουν μια συνολική συμφωνία για θέματα περιουσιακά, οικονομικά, δημοσιονομικά που αφορούν την καθολική εκκλησία γενικά ή συγκεκριμένες καθολικές κοινότητες ή οργανισμούς, εφόσον αυτά τα ζητήματα είναι ασαφή, αρρυθμιστά και αμφισβητούμενα.
 - ii. Η μόνιμη διμερής επιτροπή εργασίας για να γίνουν αυτές οι διαπραγματεύσεις θα διορίσει μια ή περισσότερες διμερείς υποεπιτροπές για να μελετήσουν τα ζητήματα και να υποβάλλουν τις προτάσεις τους.
 - iii. Ορίζεται το χρονικό πλαίσιο μέσα στο οποίο θα πρέπει να αρχίσουν αυτές οι διαπραγματεύσεις και το χρονικό διάστημα μέσα στο οποίο θα πρέπει να ολοκληρωθούν κι ότι
 - iv. Κατά τη διάρκειά τους θα αποφεύγονται από κάθε πλευρά δράσεις ασυμβίβαστες με αυτές της δεσμεύσεις.

Άρθρο 11

Παράγραφοι:

1. Η Αγία Έδρα και το κράτος του Ισραήλ δηλώνουν την αντίστοιχη δέσμευσή τους για την προαγωγή της ειρηνικής επίλυσης των συγκρούσεων μεταξύ κρατών κι εθνών, αποκλειόμενης της βίας και της τρομοκρατίας από τη διεθνή ζωή.
2. Η Αγία Έδρα ενώ διατηρεί σε κάθε περίπτωση το δικαίωμα να ασκεί την ηθική και πνευματική της διδασκαλία, καθήκον, θεωρεί ότι είναι κατάλληλο να υπενθυμίσει ότι, αυτό το οποίο αποτελεί δικό της χαρακτήρα, αποτελεί πανηγυρική δέσμευση να παραμένει, επίσημη δέσμευση, να παραμένει τρίτη σε όλες τις απλώς κοσμικές συγκρούσεις, η οποία αρχή εφαρμόζεται ειδικά σε αμφισβητούμενα εδάφη και ακαθόριστα σύνορα.

Σχολιασμός άρθρου 11

Παράγραφοι:

1. Η Αγία Έδρα και το κράτος του Ισραήλ ανέλαβαν τη δέσμευση να προάγουν την ειρηνική επίλυση των συγκρούσεων μεταξύ κρατών κι εθνών, με αποκλεισμό της βίας και της τρομοκρατίας από τη διεθνή ζωή.
 - Αυτή η δέσμευση έχει ιδιαίτερη σημασία για την περιοχή της Μέσης Ανατολής και της σχέσης μεταξύ του κράτους του Ισραήλ και της Παλαιστινιακής Αρχής
2. Η Αγία Έδρα ενώ διατηρεί το δικαίωμά της να ασκεί την ηθική και πνευματική της διδασκαλία, εντούτοις δεσμεύεται να μην αναμειγνύεται σε κοσμικά ζητήματα.
 - Δεσμεύεται να παραμείνει ως τρίτος στην διαμάχη μεταξύ του κράτους του Ισραήλ και της Παλαιστινιακής Αρχής σε θέματα μεταξύ τους αμφισβητήσεων όσον αφορά εδάφη ή σύνορα.

Βιβλιογραφία

1. Θεμελιώδης συμφωνία μεταξύ της Αγίας Έδρας και του κράτους του Ισραήλ

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Γιώργος Μαριάς
Θεσσαλονίκη, Οκτώβριος 2016

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

